

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ

**пропозицій та зауважень Української асоціації операторів зв'язку «Телас»
до проєкту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо врегулювання окремих питань у сфері
електромагнітного простору»**

Зміст положення акта законодавства	Зміст відповідного положення проєкту акта	Пропозиції та зауваження Асоціації «Телас»	Обґрунтування
Закон України “Про оборону України” (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1992, № 9, ст.107)			
Стаття 1. Визначення основних термінів У цьому Законі терміни вживаються у такому значенні: ...	Стаття 1. Визначення основних термінів У цьому Законі терміни вживаються у такому значенні: ...		
збройна агресія - застосування іншою державою або групою держав збройної сили проти України. Збройною агресією проти України вважається будь-яка з таких дій: ...	збройна агресія - застосування іншою державою або групою держав збройної сили проти України. Збройною агресією проти України вважається будь-яка з таких дій: ...		
блокада портів, узбережжя або повітряного простору, порушення комунікацій України збройними силами іншої держави або групи держав; ...	блокада портів, узбережжя, електромагнітного або повітряного простору, порушення комунікацій України збройними силами іншої держави або групи держав; ...		

район воєнних (бойових) дій - визначена рішенням Головнокомандувача Збройних Сил України частина сухопутної території України, повітряного або/та водного простору, на якій впродовж певного часу ведуться або/та можуть вестися воєнні (бойові) дії. ...	район воєнних (бойових) дій - визначена рішенням Головнокомандувача Збройних Сил України частина сухопутної території України, електромагнітного або/та повітряного або/та водного простору, на якій впродовж певного часу ведуться або/та можуть вестися воєнні (бойові) дії. ...		
Відсутній	електромагнітний простір (спектр) – частина космічного, повітряного, сухопутного, водного (підводного) та кіберпросторів, у якій електромагнітні хвилі поширюються без штучного хвилеводу;	Виключити	Не узгоджується з визначенням «радіочастотний спектр (радіочастотний ресурс)» (п.102 ст. 2 Закону України «Про електронні комунікації» та ст. 2 Рішення Комісії № 676/2002/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 7 березня 2002 року про правові рамки для радіо спектральної політики в Європейській Спільноті (Радіоспектральне рішення)). Неможливо ототожнювати поняття простору та спектру. Простір характеризується площею, а спектр – діапазонами. Зокрема, ст. 2 ЗУ «Про електронні комунікації» містить наступне визначення: 102)радіочастотний спектр (радіо частотний ресурс) - радіохвилі, частоти яких нижчі за 3000 ГГц,

			що придатні для передавання та/або приймання електромагнітної енергії радіообладнанням, випромінювальними пристроями, радіоелектронними засобами та випромінювальними пристроями спеціального призначення та якими можна користуватися на території України та за її межами відповідно до цього Закону, міжнародних договорів України, а також на виділених для України частотно-орбітальних позиціях;
Відсутній	електромагнітна (радіоелектронна) боротьба - сукупність організаційно-технічних заходів, що проводяться з метою стримування та/або відсічі збройної агресії проти України у електромагнітному просторі;	Виключити Або викласти в редакції електромагнітна (радіоелектронна) боротьба - військові дії з застосуванням електромагнітної енергії для забезпечення обізнаності про ситуацію та для створення наступальних або оборонних ефектів	Незрозуміла проблема яка вирішується введенням цього поняття. Чинні норми, що застосовуються до спеціальних користувачів, вже дозволяють використовувати засоби РЕБ. АБО Пропонуємо використати термінологію НАТО. https://nso.nato.int/natoterm/Web.mvc дає таке визначення: electromagnetic (electronic) warfare (EW) - military action that exploits electromagnetic energy to provide situational awareness and create offensive and defensive effects. Українською це: електромагнітна (радіоелектронна) боротьба військові дії з застосуванням

			електромагнітної енергії для забезпечення обізнаності про ситуацію та для створення наступальних або оборонних ефектів
Відсутній	засіб електромагнітної боротьби – технічний пристрій, що використовується для виконання завдань електромагнітної боротьби;	Виключити Або викласти в редакції засіб електромагнітної (радіоелектронної) боротьби – технічний пристрій та/або радіоелектронна система, який/яка використовує електромагнітний спектр для виконання завдань електромагнітної боротьби;	Незрозуміла проблема яка вирішується введенням цього поняття. Чинні норми, що застосовуються до спеціальних користувачів, вже дозволяють використовувати засоби РЕБ. Сайт NATO NSO не містить визначення терміну «засіб електромагнітної боротьби, натомість вживається поняття «радіоелектронна боротьба»
Стаття 3. Підготовка держави до оборони	Стаття 3. Підготовка держави до оборони		
Підготовка держави до оборони в мирний час включає: ...	Підготовка держави до оборони в мирний час включає: ...		
здійснення заходів з кібероборони (активного кіберзахисту) для захисту суверенітету держави та забезпечення її обороноздатності, запобігання збройному конфлікту та відсічі збройній агресії;	здійснення заходів з електромагнітної та кібероборони (активного кіберзахисту) для захисту суверенітету держави та забезпечення її обороноздатності, запобігання збройному конфлікту	здійснення заходів з електромагнітної (радіоелектронної) боротьби та кібероборони (активного кіберзахисту) для захисту суверенітету держави та забезпечення її обороноздатності,	Редакційна правка. Оскільки законопроект дає визначення електромагнітної (радіоелектронної) боротьби (РЕБ), а не електромагнітної оборони, а також оскільки РЕБ включає створення і оборонних і

	та відсічі збройній агресії;	запобігання збройному конфлікту та відсічі збройній агресії;	наступальних ефектів – пропонуємо використати термін «електромагнітної боротьби»
Стаття 4. Відсіч збройній агресії проти України ...	Стаття 4. Відсіч збройній агресії проти України ...		
Органи державної влади та органи військового управління, не чекаючи оголошення стану війни, вживають заходів для відсічі агресії. На підставі відповідного рішення Президента України Збройні Сили України разом з іншими військовими формуваннями розпочинають воєнні дії, у тому числі проведення спеціальних операцій (розвідувальних, інформаційно-психологічних тощо) у кіберпросторі.	Органи державної влади та органи військового управління, не чекаючи оголошення стану війни, вживають заходів для відсічі агресії. На підставі відповідного рішення Президента України Збройні Сили України разом з іншими військовими формуваннями розпочинають воєнні дії, у тому числі проведення спеціальних операцій (розвідувальних, інформаційно-психологічних тощо) в електромагнітному та кіберпросторі.	Органи державної влади та органи військового управління, не чекаючи оголошення стану війни, вживають заходів для відсічі агресії. На підставі відповідного рішення Президента України Збройні Сили України разом з іншими військовими формуваннями розпочинають воєнні дії, у тому числі проведення спеціальних операцій (розвідувальних, інформаційно-психологічних тощо) в кіберпросторі, в тому числі в електромагнітному просторі .	Редакційна правка.
Стаття 9. Повноваження Кабінету Міністрів України у сфері оборони Кабінет Міністрів України:	Стаття 9. Повноваження Кабінету Міністрів України у сфері оборони Кабінет Міністрів України:		
встановлює порядок надання Збройним Силам України, іншим військовим формуванням у користування державного майна, в тому числі земельних (водних) ділянок, інших природних, енергетичних ресурсів, фондів, майна і послуг,	встановлює порядок надання Збройним Силам України, іншим військовим формуванням у користування державного майна, в тому числі земельних (водних) ділянок, інших природних, енергетичних ресурсів, фондів, майна і послуг, використання		

використання повітряного і водного простору, морських і річкових портів, аеропортів та аеродромів (посадочних майданчиків), засобів зв'язку і радіочастотного ресурсу, комунікацій, інших об'єктів інфраструктури держави, навігаційної, топогеодезичної, метеорологічної, гідрографічної та іншої інформації, ведення геодезичних і картографічних робіт, необхідних для належного виконання покладених на ці органи функцій та завдань, як на платній, так і безоплатній основі, у грошовій та інших формах розрахунків; ...	електромагнітного, повітряного і водного простору, морських і річкових портів, аеропортів та аеродромів (посадочних майданчиків), засобів зв'язку і радіочастотного ресурсу, комунікацій, інших об'єктів інфраструктури держави, навігаційної, топогеодезичної, метеорологічної, гідрографічної та іншої інформації, ведення геодезичних і картографічних робіт, необхідних для належного виконання покладених на ці органи функцій та завдань, як на платній, так і безоплатній основі, у грошовій та інших формах розрахунків;		
Стаття 11. Основні функції Генерального штабу Збройних Сил України ... Генеральний штаб Збройних Сил України:	Стаття 11. Основні функції Генерального штабу Збройних Сил України ... Генеральний штаб Збройних Сил України:		
бере участь в організації використання та контролю за повітряним, водним і інформаційним простором держави та здійснює його в особливий період;	бере участь в організації використання та контролю за електромагнітним, повітряним, водним і інформаційним простором держави та здійснює його в особливий період;		

організовує використання національної системи зв'язку в інтересах оборони, здійснює відповідно до закону управління та регулювання в сфері використання радіочастотного ресурсу, виділеного для цілей оборони; ...	організовує використання національної системи зв'язку в інтересах оборони, здійснює відповідно до закону управління та регулювання в сфері використання радіочастотного (електромагнітного) спектру для цілей оборони; ...	Залишити в діючій редакції	Закон України «Про електронні комунікації» не містить такого поняття як електромагнітний спектр, натомість у п.102 ст 2 Закону наведене визначення радіочастотний спектр. Організація використання національної системи зв'язку в інтересах оборони здійснюється виключно з використанням виділеного радіочастотного спектру для цілей оборони. Управління спектром загального користування здійснюється регуляторним органом та ЦОВЗ. В той же час, в умовах воєнного стану НЦУ та Генеральний штаб ЗСУ мають необхідні повноваження для управління радіочастотним спектром.
організовує застосування засобів державного розпізнавання у державних органах, Збройних Силах України, інших військових формуваннях, утворених відповідно до законів України, використання цих засобів на підприємствах, в установах та організаціях усіх форм власності;	організовує застосування засобів державного розпізнавання та засобів електромагнітної боротьби у державних органах, Збройних Силах України, інших військових формуваннях, утворених відповідно до законів України, використання цих засобів на підприємствах, в установах та організаціях усіх форм власності;		
Стаття 13. Діяльність центральних та інших органів виконавчої влади у сфері оборони	Стаття 13. Діяльність центральних та інших органів виконавчої влади у сфері оборони		

Міністерства, центральні та інші органи виконавчої влади у взаємодії з Міністерством оборони України у межах своїх повноважень: ...	Міністерства, центральні та інші органи виконавчої влади у взаємодії з Міністерством оборони України у межах своїх повноважень: ...		
узгоджують з Генеральним штабом Збройних Сил України питання використання повітряного, водного та інформаційного простору держави;	узгоджують з Генеральним штабом Збройних Сил України питання використання електромагнітного , повітряного, водного та інформаційного простору держави;		
Закон України “Про Збройні Сили України” (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1992, № 9, ст.108)			
Стаття 1. Функції Збройних Сил України ...	Стаття 1. Функції Збройних Сил України ...		
Збройні Сили України забезпечують стримування збройної агресії проти України та відсіч їй, охорону повітряного простору держави та підводного простору у межах територіального моря України у випадках, визначених законом, беруть участь у заходах, спрямованих на боротьбу з тероризмом.	Збройні Сили України забезпечують стримування збройної агресії проти України та відсіч їй, охорону електромагнітного , повітряного простору держави та підводного простору у межах територіального моря України у випадках, визначених законом, беруть участь у заходах, спрямованих на боротьбу з тероризмом.		

Стаття 1¹. Право на застосування зброї та бойової техніки в мирний час та в особливий період (крім періоду дії воєнного стану)	Стаття 1¹. Право на застосування зброї та бойової техніки в мирний час та в особливий період (крім періоду дії воєнного стану)		
З'єднання, військові частини, підрозділи і військовослужбовці, у тому числі чергові сили, Збройних Сил України в мирний час та в особливий період (крім періоду дії воєнного стану) мають право застосовувати і використовувати зброю та бойову техніку для: ...	З'єднання, військові частини, підрозділи і військовослужбовці, у тому числі чергові сили, Збройних Сил України в мирний час та в особливий період (крім періоду дії воєнного стану) мають право застосовувати і використовувати зброю та бойову техніку для: ...		
забезпечення виконання покладених на Збройні Сили України завдань щодо відсічі можливої збройної агресії проти України, забезпечення недоторканності повітряного простору та підводного простору в межах територіального моря України;	забезпечення виконання покладених на Збройні Сили України завдань щодо відсічі можливої збройної агресії проти України, забезпечення недоторканності електромагнітного, повітряного простору та підводного простору в межах територіального моря України;		
Стаття 9. Повноваження Кабінету Міністрів України стосовно Збройних Сил України Кабінет Міністрів України: ...	Стаття 9. Повноваження Кабінету Міністрів України стосовно Збройних Сил України Кабінет Міністрів України: ...		
встановлює порядок надання Збройним Силам України в управління об'єктів державної власності, в тому числі земельних	встановлює порядок надання Збройним Силам України в управління об'єктів державної власності, в тому числі земельних		

(водних) ділянок, інших природних ресурсів, фондів і майна, використання повітряного і водного простору, морських і річкових портів, аеропортів та аеродромів (посадочних майданчиків), засобів зв'язку і радіочастотного ресурсу, комунікацій, інших об'єктів інфраструктури держави, навігаційної, топогеодезичної, метеорологічної, гідрографічної та іншої інформації, ведення геодезичних і картографічних робіт, необхідних для виконання покладених на Збройні Сили України функцій та завдань як на платній, так і безоплатній основі, у грошовій та інших формах розрахунків;	(водних) ділянок, інших природних ресурсів, фондів і майна, використання електромагнітного, повітряного і водного простору, морських і річкових портів, аеропортів та аеродромів (посадочних майданчиків), засобів зв'язку і радіочастотного ресурсу, комунікацій, інших об'єктів інфраструктури держави, навігаційної, топогеодезичної, метеорологічної, гідрографічної та іншої інформації, ведення геодезичних і картографічних робіт, необхідних для виконання покладених на Збройні Сили України функцій та завдань як на платній, так і безоплатній основі, у грошовій та інших формах розрахунків;		
Закон України “Про національну безпеку України” (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2018, № 31, ст.241)			
Стаття 1. Визначення термінів 1. Наведені в цьому Законі терміни вживаються в такому значенні: ...	Стаття 1. Визначення термінів 1. Наведені в цьому Законі терміни вживаються в такому значенні:		
Відсутній	5¹) електромагнітна безпека – захищеність електромагнітного простору від воєнних загроз, а також від впливу реальних і потенційних загроз невоєнного характеру;	5¹) електромагнітна безпека – захищеність електромагнітного простору від воєнних загроз, а також від впливу потенційних загроз техногенного та екологічного характеру;	Редакційна правка. Таке визначення є завершеним та не дозволяє двозначного тлумачення можливих загроз

	...	...	
Стаття 3. Принципи державної політики у сферах національної безпеки і оборони	Стаття 3. Принципи державної політики у сферах національної безпеки і оборони		
4. Державна політика у сферах національної безпеки і оборони спрямовується на забезпечення воєнної, зовнішньополітичної, державної, економічної, інформаційної, екологічної безпеки, безпеки критичної інфраструктури, кібербезпеки України та на інші її напрями.	4. Державна політика у сферах національної безпеки і оборони спрямовується на забезпечення воєнної, зовнішньополітичної, державної, економічної, інформаційної, електромагнітної , екологічної безпеки, безпеки критичної інфраструктури, кібербезпеки України та на інші її напрями.		
Стаття 16. Збройні Сили України	Стаття 16. Збройні Сили України		
2. Збройні Сили України забезпечують стримування та відсіч збройної агресії проти України, охорону повітряного простору держави та підводного простору у межах територіального моря України, у випадках, визначених законом, беруть участь у заходах, спрямованих на боротьбу з тероризмом, посилення охорони державного кордону України та суверенних прав України у її виключній (морській) економічній зоні.	2. Збройні Сили України забезпечують стримування та відсіч збройної агресії проти України, охорону електромагнітного , повітряного простору держави та підводного простору у межах територіального моря України, у випадках, визначених законом, беруть участь у заходах, спрямованих на боротьбу з тероризмом, посилення охорони державного кордону України та суверенних прав України у її виключній (морській) економічній зоні.		

Стаття 22. Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України	Стаття 22. Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України		
1. Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України є державним органом, призначеним для забезпечення функціонування і розвитку державної системи урядового зв'язку, Національної системи конфіденційного зв'язку, формування та реалізації державної політики у сферах кіберзахисту критичної інформаційної інфраструктури, державних інформаційних ресурсів та інформації, вимога щодо захисту якої встановлена законом, криптографічного та технічного захисту інформації, телекомунікацій, користування радіочастотним ресурсом України, поштового зв'язку спеціального призначення, урядового фельд'єгерського зв'язку, а також інших завдань відповідно до закону	1. Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України є державним органом, призначеним для забезпечення функціонування і розвитку державної системи урядового зв'язку, Національної системи конфіденційного зв'язку, формування та реалізації державної політики у сферах кіберзахисту критичної інформаційної інфраструктури, державних інформаційних ресурсів та інформації, вимога щодо захисту якої встановлена законом, криптографічного та технічного захисту інформації, телекомунікацій, поштового зв'язку спеціального призначення, урядового фельд'єгерського зв'язку, а також інших завдань відповідно до закону.	Залишити у діючій редакції	У пояснювальній записці не визначені підстави та мета такого обмеження повноважень Держспецзв'язку (НЦУ). Незрозуміло кому будуть передані такі повноваження.
Закон України “Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію” (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 44, ст. 416 із наступними змінами (в редакції Закону № 2435-IV від 02.03.2005, ВВР, 2005, № 16, ст.255))			

Стаття 3. Основні принципи і зміст мобілізаційної підготовки та мобілізації 3. Зміст мобілізаційної підготовки становить:	Стаття 3. Основні принципи і зміст мобілізаційної підготовки та мобілізації 3. Зміст мобілізаційної підготовки становить:		
планування і підготовка до нормованого (у разі необхідності) забезпечення населення продовольчими та непродовольчими товарами, медичним обслуговуванням, послугами зв'язку, транспорту, комунальними та побутовими послугами;	планування і підготовка до нормованого (у разі необхідності) забезпечення населення продовольчими та непродовольчими товарами, медичним обслуговуванням, послугами електронних комунікацій та сфери радіочастотного (електромагнітного) спектру, транспорту, комунальними та побутовими послугами;	Залишити в діючій редакції	Суперечить визначенню «радіочастотний спектр», що наведене у п.102 ст 2 Закон України «Про електронні комунікації», крім того, закон не містить такого поняття як електромагнітний спектр. Не зрозуміло, які саме послуги відносяться до «сфери радіочастотного (електромагнітного) спектру». Водночас, населення, а саме про нього йде мова у коментованому пункті, очевидно не споживає такі послуги.
Стаття 23. Відстрочка від призову на військову службу під час мобілізації 1. Не підлягають призову на військову службу під час мобілізації військовозобов'язані:	Стаття 23. Відстрочка від призову на військову службу під час мобілізації 1. Не підлягають призову на військову службу під час мобілізації військовозобов'язані:		

23) державні службовці, які готують висновки до проектів нормативно-правових актів, проводять їх фахову, наукову, юридичну експертизу та/або експертизу прийнятих нормативно-правових актів, державні службовці, які безпосередньо виконують функції із забезпечення кібербезпеки, кіберзахисту та безпеки інформаційних технологій, роботи з розроблення програмного забезпечення, адміністрування баз даних, впровадження та підтримки новітніх інформаційно-комунікаційних технологій в органах, що забезпечують діяльність Президента України, Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України;	23) державні службовці, які готують висновки до проектів нормативно-правових актів, проводять їх фахову, наукову, юридичну експертизу та/або експертизу прийнятих нормативно-правових актів, державні службовці, які безпосередньо виконують функції із забезпечення електромагнітної боротьби, кібербезпеки, кіберзахисту та безпеки інформаційних технологій, роботи з розроблення програмного забезпечення, адміністрування баз даних, впровадження та підтримки новітніх інформаційно-комунікаційних технологій в органах, що забезпечують діяльність Президента України, Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України;		
Закон України “Про електронні комунікації” (від 16 грудня 2020 року № 1089-IX)			
Стаття 2. Визначення термінів ...	Стаття 2. Визначення термінів		
Відсутній	231) електромагнітний засіб – технічний пристрій, що призначений для випромінювання та/або приймання електромагнітних хвиль;	Виключити	Визначення, що пропонується повною мірою охоплюється визначенням, що наведене у п. 95 ст. 2 Закону України «Про електронні комунікації», а саме: радіобладнання (радіоелектронний засіб) -

			електричний або електронний виріб, що призначений для випромінювання та/або приймання радіохвиль з метою радіозв'язку та/або радіовизначення або укомплектований додатковим пристроєм, призначеним для випромінювання та/або приймання радіохвиль з метою радіозв'язку та/або радіовизначення. Може у майбутньому створити колізію норм права у сфері електронних комунікацій. Електромагнітний спектр поділяється на: радіохвилі (починаючи з наддовгих), мікрохвильове випромінювання, терагерцеве випромінювання, інфрачервоне випромінювання, видиме випромінювання (світло), ультрафіолетове випромінювання, рентгенівське випромінювання та гамма-випромінювання. Але сфера дії Закону «Про електронні комунікації» поширюється тільки на користування радіочастотним спектром. Стаття 2 Закону, в пункті 98 визначає, що «радіохвилі - електромагнітні хвилі, частоти яких нижчі за 3000 ГГц, що поширюються у просторі без
--	--	--	---

		штучного хвилеводу». П.94 Статті 2 Закону визначає поняття «радіозв'язок - електронні комунікації, що здійснюються з використанням радіочастотного спектра». Тому запропоновані зміни безпідставно розширюють сферу дії Закону про ЕК та не мають фізичного обґрунтування. Закон України «Про електронні комунікації» розроблений відповідно до Директиви Європейського Парламенту і Ради (ЄС) 2018/1972 від 11.12.2018 року про запровадження Європейського кодексу електронних комунікацій (далі – Директива) Директива встановлює гармонізовані рамки для регулювання електронних комунікаційних мереж, електронних комунікаційних послуг, пов'язаних засобів та пов'язаних послуг, а також деяких аспектів термінального обладнання. Сформований Директивою підхід Європейської спільноти до загального регулювання сфери електронних комунікацій не передбачає регулювання нею питань у сфері електромагнітного простору. Таким чином, запропонована
--	--	---

			норма прямо суперечить регулюванню електронних комунікацій, яке встановлено у ЄС та може спричинити розбіжності між українським законодавством та законодавством ЄС, що негативно вплине на приєднання України до єдиного цифрового простору з ЄС. Наразі в Україні вплив електромагнітного випромінювання регулюється Державними санітарними нормами і правилами захисту населення від впливу електромагнітних випромінювань, затвердженими наказом Міністерства охорони здоров'я України від 01.08.1996 № 239 (далі –Правила). Міністерство охорони здоров'я України затверджує норми радіаційної безпеки та допустимі рівні впливу на людину інших фізичних факторів та методику розрахунку розподілу рівнів електромагнітного поля. Встановлення фактів дотримання гранично допустимих рівнів електромагнітного поля проводиться підприємствами, установами, закладами, що уповноважені центральним органом виконавчої влади з питань охорони здоров'я (п.1.6.4. Правил).
--	--	--	--

			Державний нагляд (контролю) щодо дотримання суб'єктами господарювання вимог законодавства у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення здійснює Держпродспоживслужби. Оскільки сфера застосування питания електромагнітного випромінювання не обмежується лише електронними комунікаціями, вважаємо що питания регулювання електромагнітного простору не є предметом регулювання Закону України «Про електронні комунікації».
Відсутній	232) електромагнітні перешкоди – завади, спричинені засобом електромагнітної боротьби навмисно;	Виключити	Далі, в тексті цього законопроекту та у тексті Закону України «Про електронні комунікації» це визначення не використовується. Повною мірою охоплюється дефініціями термінів "радіозавади» (п. 93 ст. 2 Закону України «Про електронні комунікації») та «шкідливі завади» (п. 20 ст. 2 Директива Європейського Парламенту і Ради (ЄС) 2018/1972 від 11 грудня 2018 року про запровадження Європейського

			кодексу електронних комунікацій). Стаття 2 Закону України «Про електронні комунікації» визначає поняття «радіозавади - завади, спричинені електромагнітним випромінюванням, що загрожують функціонуванню служб радіонавігації або інших служб безпеки чи значно погіршують якість, перешкоджають або неодноразово переривають роботу служб радіозв'язку, що діють відповідно до законодавства чи міжнародних договорів». Тому не бачимо потреби вносити новий термін. Крім того, не зрозумілий сенс слова «навмисно», оскільки це оціночний термін, який повинен застосовуватись та перевірятись за певними критеріями.
Стаття 5. Повноваження Кабінету Міністрів України	Стаття 5. Повноваження Кабінету Міністрів України		
1. Кабінет Міністрів України: ...	1. Кабінет Міністрів України: ...		

14) встановлює порядок запровадження в умовах надзвичайного або воєнного стану тимчасових обмежень на всій території України чи в окремих її регіонах на використання радіообладнання, випромінювальних пристроїв, радіоелектронних засобів та випромінювальних пристроїв спеціального призначення;	14) встановлює порядок запровадження в умовах надзвичайного або воєнного стану тимчасових обмежень на всій території України чи в окремих її регіонах на використання радіообладнання, випромінювальних пристроїв, радіоелектронних засобів та випромінювальних пристроїв спеціального призначення, електромагнітних засобів та засобів електромагнітної боротьби;	Залишити в діючій редакції	Відсутні підстави для внесення змін, у повній мірі поглинається чинним пунктом. Стаття 2 Закону України «Про електронні комунікації» визначає поняття радіоелектронний засіб та випромінювальний пристрій спеціального призначення - радіообладнання, радіоелектронний засіб та/або випромінювальний пристрій, що використовуються спеціальними користувачами виключно для виконання їх функцій та завдань. Такі засоби вже передбачають їх використання для цілей електромагнітної боротьби. Тому вважаємо, що немає потреби вносити таке доповнення.
Стаття 7. Повноваження Генерального штабу Збройних Сил України у сфері користування радіочастотним спектром 1. Генеральний штаб Збройних Сил України здійснює повноваження щодо регулювання у сфері користування радіочастотним спектром спеціальними користувачами.	Стаття 7. Повноваження Генерального штабу Збройних Сил України у сфері користування радіочастотним спектром 1. Генеральний штаб Збройних Сил України здійснює повноваження щодо регулювання у сфері користування радіочастотним спектром спеціальними користувачами. 2. Генеральний штаб Збройних		

2. Генеральний штаб Збройних Сил України: ...	Сил України: ...		
3) визначає можливість застосування спеціальними користувачами конкретних типів радіоелектронних засобів та випромінювальних пристроїв на території України та веде реєстр радіоелектронних засобів та випромінювальних пристроїв спеціального призначення;	3) визначає можливість застосування спеціальними користувачами конкретних типів радіоелектронних засобів та випромінювальних пристроїв на території України та веде реєстр радіоелектронних засобів та випромінювальних пристроїв спеціального призначення, а також визначає та подає пропозиції щодо розробки методик здійснення розрахунків електромагнітної сумісності до центрального органу виконавчої влади у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра;		
20) організовує радіоелектронний захист та радіочастотний моніторинг радіоелектронних засобів та випромінювальних пристроїв спеціального призначення.	20) організовує електромагнітну боротьбу щодо електромагнітної розвідки, електромагнітного впливу (зокрема електромагнітних перешкод) та електромагнітного захисту.	Залишити в діючій редакції	Організація використання національної системи зв'язку в інтересах оборони здійснюється виключно з використанням виділеного радіочастотного спектру для цілей оборони. Управління спектром загального користування здійснюється

			регуляторним органом та ЦОВЗ. В той же час, в умовах воєнного стану НЦУ та Генеральний штаб ЗСУ мають необхідні повноваження для управління радіочастотним спектром.
Стаття 40. Користування радіочастотним спектром при введенні надзвичайного або воєнного стану	Стаття 40. Користування радіочастотним (електромагнітним) спектром при введенні надзвичайного або воєнного стану	Залишити в діючій редакції	Суперечить п.102 ст 2 Закону України «Про електронні комунікації», в іншій частині повністю поглинається чинною редакцією. Електромагнітний спектр поділяється на: радіохвилі (починаючи з наддовгих), мікрохвильове випромінювання, терагерцеве випромінювання, інфрачервоне випромінювання, видиме випромінювання (світло), ультрафіолетове випромінювання, рентгенівське випромінювання та гамма-випромінювання. Але сфера дії Закону «Про електронні комунікації» поширюється тільки на користування радіочастотним спектром. Стаття 2 Закону, в пункті 98 визначає, що «радіохвилі - електромагнітні хвилі, частоти яких нижчі за 3000 ГГц, що поширюються у просторі без штучного хвилеводу». П.94 Статті 2 Закону визначає поняття «радіозв'язок - електронні

			комунікації, що здійснюються з використанням радіочастотного спектра». Тому запропоновані зміни безпідставно розширюють сферу дії Закону про ЕК та не мають фізичного обґрунтування. Закон України «Про електронні комунікації» розроблений відповідно до Директиви Європейського Парламенту і Ради (ЄС) 2018/1972 від 11.12.2018 року про запровадження Європейського кодексу електронних комунікацій (далі – Директива) Директива встановлює гармонізовані рамки для регулювання електронних комунікаційних мереж, електронних комунікаційних послуг, пов'язаних засобів та пов'язаних послуг, а також деяких аспектів термінального обладнання. Сформований Директивою підхід Європейської спільноти до загального регулювання сфери електронних комунікацій не передбачає регулювання нею питань у сфері електромагнітного простору. Таким чином, запропонована норма прямо суперечить регулюванню електронних комунікацій, яке встановлено у
--	--	--	--

			ЄС та може спричинити розбіжності між українським законодавством та законодавством ЄС, що негативно вплине на приєднання України до єдиного цифрового простору з ЄС. Наразі в Україні вплив електромагнітного випромінювання регулюється Державними санітарними нормами і правилами захисту населення від впливу електромагнітних випромінювань, затвердженими наказом Міністерства охорони здоров'я України від 01.08.1996 № 239 (далі –Правила). Міністерство охорони здоров'я України затверджує норми радіаційної безпеки та допустимі рівні впливу на людину інших фізичних факторів та методику розрахунку розподілу рівнів електромагнітного поля. Встановлення фактів дотримання гранично допустимих рівнів електромагнітного поля проводиться підприємствами, установами, закладами, що уповноважені центральним органом виконавчої влади з питань охорони здоров'я (п.1.6.4. Правил).
--	--	--	--

			Державний нагляду (контролю) щодо дотримання суб'єктами господарювання вимог законодавства у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення здійснює Держпродспоживслужби. Оскільки сфера застосування питання електромагнітного випромінювання не обмежується лише електронними комунікаціями, вважаємо що питання регулювання електромагнітного простору не є предметом регулювання Закону України «Про електронні комунікації».
1. При введенні надзвичайного або воєнного стану на всій території України чи в окремих її регіонах можуть встановлюватися тимчасові обмеження на використання радіоелектронних засобів/випромінювальних пристроїв будь-яких форм власності та призначення відповідно до порядку користування радіочастотним спектром при введенні надзвичайного або воєнного стану.	1. При введенні надзвичайного або воєнного стану на всій території України чи в окремих її регіонах можуть встановлюватися тимчасові обмеження на використання радіообладнання, радіоелектронних засобів/випромінювальних пристроїв, засобів електромагнітної боротьби, електромагнітних засобів будь-яких форм власності та призначення відповідно до порядку користування радіочастотним (електромагнітним) спектром при введенні надзвичайного або	1. При введенні надзвичайного або воєнного стану на всій території України чи в окремих її регіонах можуть встановлюватися тимчасові обмеження на використання радіоелектронних засобів/випромінювальних пристроїв, засобів електромагнітної боротьби, електромагнітних засобів будь-яких форм власності та призначення відповідно до порядку користування радіочастотним спектром при введенні надзвичайного або воєнного стану.	1) Радіообладнання та радіоелектронний засіб – це одне і те ж поняття (зазначено у визначеннях п.95 ст. 2 ЗУ «Про електронні комунікації»), тому тут воно дублюється. 2) закон не містить такого поняття як електромагнітний спектр.

	воєнного стану.		
Стаття 42. План розподілу і користування радіочастотним спектром в Україні ...	Стаття 42. План розподілу і користування радіочастотним спектром в Україні ...		
Відсутній	Забороняється здійснювати експлуатацію радіоелектронних засобів та випромінювальних пристроїв спеціального призначення, радіотехнології яких не внесені до плану розподілу і користування радіочастотним спектром в Україні, або типи яких не внесені до реєстру радіоелектронних засобів та випромінювальних пристроїв спеціального призначення.		Потребує постійного внесення змін до Плану розподілу та використання РЧС та Реєстру РЕЗ та ВП, що недоцільно під час ведення бойових дій. Призведе до обмеження у воєнний час розробки та оперативного впровадження нових засобів РЕБ та безпілотних систем.